

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (RP 126/2017 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- jurist Eeva Winter, utrikesministeriet
- ordförande Juha Parikka, Ulkoasiainhallinnon virkailijayhdistys UHVV ry.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- UH Akava.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att det i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen görs de ändringar som behövs för att utveckla ersättningssystemet, bland annat med hänsyn till säkerhetsförhållandena på vissa stationeringsorter med klassificerade förhållanden samt genom att precisera regleringen om hälso- och sjukvård och upphäva överlappande reglering i det avseendet.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2018.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringen föreslår enstaka ändringar i några ersättningsslag enligt lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (596/2006). En mer omfattande översyn av lagen gjordes i början av 2011 (786/2010). Vid ingången av 2015 gjordes dessutom vissa ändringar i lagen samtidigt som lagen om hälsovård utomlands för statens tjänstemän och arbetstagare upphävdes och motsvarande bestämmelser skrevs in i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (382—383/2014).

Betänkande FvUB 22/2017 rd

Sammantaget sett anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget med ändringarna och kommentarerna nedan.

Det är viktigt att den föreslagna bestämmelsen i 10 § föreskriver att tjänstemän på stationeringsorter med klassificerade förhållanden kan erbjudas transporttjänster för bättre arbetarskydd. I fråga om beskickningschefer beaktas transporterna genom en lagändring som trädde i kraft redan 2015. Den bestämmelse som nu föreslås är behövlig eftersom andra än beskickningschefer delvis har likadana behov av transport av säkerhetsskäl.

Lagen om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor (530/2017) träder i kraft vid ingången av 2018. Den kommer också att tillämpas på sådana tjänstemän inom utrikesförvaltningen som förordnats till utrikesrepresentationen. Men enligt 4 § 3 mom. är den lagen sekundär i förhållande till de ersättningar som betalas med stöd av 9 b § i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen. Till den del ersättning inte betalas ut med stöd av 9 b § i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen kan ersättning sökas inom ramen för statens reseskadeskydd.

I propositionen föreslår regeringen att 17 § i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen kompletteras så att en tjänsteman utöver bostadersättning och utbildningsersättning också har rätt till utrikesrepresentationens ersättning för hälso- och sjukvård till fullt belopp också under tjänstledighet. Med fullt belopp avses enligt utredning i det här sammanhanget att det från ersättningarna inte ska göras några procentuella avdrag enligt statens tjänste- och arbetskollektivavtal beroende på hur länge tjänstledigheten varar, till skillnad från de avdrag som görs från tjänstemannens lön och från andra ersättningar inom utrikesrepresentationen än de som nämns i 17 §.

Den gällande lagens 10 § 7 mom. om att en tjänsteman har rätt att få ersättning för ett hembiträdes flyttresa, semesterresa hem och hälso- och sjukvårdsresa föreslås bli upphävd. Det här ersättningsslaget används enligt propositionen rätt marginellt och motsvarar inte särskilt bra dagens behov inom utrikesrepresentationen. Men enligt utskottets uppfattning kan hembiträdestjänster vara viktiga, inte minst för unga familjer och ensamförsörjare.

Enligt propositionsmotiven och en utredning har avsikten varit att föreslå en övergångsbestämmelse om att ersättningar för utgifter som hänför sig till hembiträden ska betalas till de tjänstemän som har ingått ett arbetsavtal med ett hembiträde innan lagen trätt i kraft. Ersättningarna ska betalas högst tills tjänstemannens stationeringstid upphör. Men någon sådan bestämmelse finns inte med i lagförslaget. Förvaltningsutskottet anser att övergångsbestämmelsen behövs och föreslår att den skrivs in som *nytt 2 mom.* i ikraftträdandebestämmelsen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner proposition RP 126/2017 rd med ändringar.(Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (596/2006) 9 b § 1 mom. samt 10 och 17 §, sådana de lyder, 9 b § 1 mom. och 10 § i lag 382/2014 och 17 § i lag 786/2010, som följer:

9 b §

Ersättning för hälso- och sjukvård

En tjänsteman har rätt att få ersättning för sådana skäligena kostnader för egen och medföljande familjemedlemmars hälso- och sjukvård som uppstår i stationeringslandet (*ersättning för hälso- och sjukvård*). Tjänstemannen har rätt till ersättning för hälso- och sjukvård av särskilda skäl också annanstans i utlandet.

10 §

Reseersättningar

När en tjänsteman flyttar på det sätt som avses i 7 § har han eller hon rätt att få ersättning för egna och medföljande familjemedlemmars kostnader för flyttresan (*ersättning för flyttresa*). Ersättningen betalas enligt flyttrutten. Om tjänstemannen blir tjänstledig från utrikesförvaltningen när tjänstgöringsperioden går ut, men fortfarande bor på stationeringsorten, kan ersättningen för flyttresan på ansökan av tjänstemannen beviljas när tjänstledigheten går ut. Flyttar en tjänsteman till eller från något annat land än Finland eller till eller från någon annan ort än sin stationeringsort, betalas ersättningen högst till det belopp som skulle ha betalats vid flyttning mellan stationeringsorten och Finland.

En tjänsteman har rätt att få ersättning för skäligena kostnader för egen och medföljande familjemedlemmars tur- och returresa från stationeringsorten till Finland (*ersättning för semesterresa hem*) minst en gång för varje full ettårsperiod från tjänstgöringsperiodens början.

För familjemedlemmar som bor utanför stationeringsorten har en tjänsteman rätt att få ersättning för besöksresor tur och retur från den plats där familjemedlemmen är stadigvarande bosatt till tjänstemannens stationeringsort eller till Helsingfors eller för tjänstemannens eller makens resa från stationeringsorten till den plats där familjemedlemmen är stadigvarande bosatt (*ersättning för besöksresor*) minst en gång för varje full ettårsperiod från tjänstgöringsperiodens början.

En tjänsteman har rätt att få ersättning för egen och medföljande familjemedlemmars resa på grund av hälso- och sjukvård (*ersättning för hälso- och sjukvårdsresa*), när hälso- och sjukvården

Betänkande FvUB 22/2017 rd

i enlighet med 9 b § ordnas utanför stationeringslandet. Ersättning betalas också för nödvändiga resekostnader för läkare och följeslagare.

En beskickningschef har rätt att få ersättning för skäligen kostnader för privat användning av tjänstebil på grund av säkerhetsskäl, lokala förhållanden och beskickningschefens ställning (*ersättning för användning av tjänstebil*). Beskickningen kan dessutom av säkerhetsskäl ordna transporttjänster för tjänstemän. Närmare bestämmelser om ordnande av transporttjänster utfärdas genom förordning av utrikesministeriet.

En tjänsteman har rätt att få ersättning för skäligen kostnader för egen och medföljande familjemedlemmars tur- och returreisa med anledning av en nära anhörigs dödsfall (*ersättning för begravningsresa*). Med nära anhörig avses en familjemedlem, tjänstemannens och makens förälder samt ett barn som inte kan anses vara familjemedlem enligt 2 §, men som tjänstemannen eller maken haft vårdnaden om. Medföljande familjemedlemmar har rätt till reseersättning på grund av tjänstemannens dödsfall. Ersättningstagaren har till följd av ett och samma dödsfall rätt till ersättning för högst en tur- och returreisa.

Genom förordning av utrikesministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om antalet resor enligt 1–6 mom., grunderna för hur de kostnader som ersätts ska bestämmas och ersättningsbeloppen.

17 §

Ersättningar under tjänstledighet

En tjänsteman har under tjänstledighet rätt till ersättningar enligt denna lag på motsvarande grunder och i motsvarande förhållande som i statens tjänstekollektivavtal har överenskommits om tjänstemannens lön under tjänstledighet. Tjänstemannen har dock rätt att få bostadsersättning, utbildningsersättning och ersättning för hälso- och sjukvård till fullt belopp.

En tjänsteman har rätt till ersättningar enligt denna lag också för den tid han är faderskapsledig utan lön under den moderskapsledighet med lön som överenskommits i statens tjänstekollektivavtal.

En förutsättning för att ersättningar enligt denna paragraf ska betalas är att tjänstemannen bor på stationeringsorten under tjänstledigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En tjänsteman som har ingått arbetsavtal med ett hembiträde innan den här lagen trätt i kraft har rätt till ersättningar för utgifter som hänför sig till hembiträden enligt de bestämmelser som gällde när lagen trädde i kraft. Ersättningarna betalas högst tills tjänstemannens stationeringstid upphör. (Nytt 2 mom.)

Betänkande FvUB 22/2017 rd

Helsingfors 8.11.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juho Eerola saf
vice ordförande Timo V. Korhonen cent
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Elsi Katainen cent
medlem Antti Kurvinen cent
medlem Olli-Poika Parviainen gröna
medlem Juha Pylväs cent
medlem Veera Ruoho saml
medlem Wille Rydman saml
medlem Joona Räsänen sd
medlem Matti Semi vänst
ersättare Ilkka Kantola sd.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.